

ÚVOD

Most špionů

Ze dvou tmavomodrých dodávek, které před jedenáctou dopoledne přijely na liduprázdný most, vystoupilo několik mužů. Mezi šedivými postavami agentů FBI vynikal kníratý padesátník s obrovským hnědým kožešinovým límcem a tmavým kloboukem na hlavě. Následovala ho drobná a navzdory nedávno oslaveným dvačtyřicátinám velmi atraktivní plavovláska, v černém norkovém kožichu a bílé kožešinové čepici. Byli to Karel a Hana Köcherovi.

První únorové úterý roku 1986 foukal nepříliš ostrý, ale vlezlý vítr. Mrzlo tak, že tenký led pokryl i řeku Havolu. Glienický most, spojující Západní Berlín s Postupimí, byl zasypán sněhem. Východoněmečtí pohraničníci jej před chvílí příčinlivě odmetli, aby byla dobře vidět bílá čára namalovaná napříč silnicí uprostřed mostu, oddělující dva zneprátené světy.

Víc než dvacet let předtím dostal Köcher v Praze na první pohled neuskutečnitelný úkol. A ten se mu s pomocí jeho krásné ženy podařilo splnit. Jenže špion brzy pocítí podezření svých soudruhů, ke kterým se nyní vrací. Je skutečně stále tím, koho jsme kdysi vyslali za hranice?

Teď se však vrací domů. Cesta se trochu zkomplikovala, ale je zpátky. Není si úplně jistý, jestli je rád, že to dopadlo právě takhle, ale usmívá se.

Stejně sebevědomě se usmíval do televizních kamer po svém zatčení před čtrnácti měsíci v listopadu 1984 před newyorskou budovou FBI. Tehdy se tam fotoreportéři sjeli během několika minut, tentokrát tábořili v mraze za zátarasu u Glienického mostu několik dní, protože nikdo nevěděl dopředu, kdy ta chvíle přijde. A je to velká chvíle. Pro svět, a hlavně Karla Köchera. Vždyť ho právě vyměňují za nikoho

menšího, než je světoznámý sovětský disident Anatolij Ščaranskij, který se za několik let stane ministrem izraelské vlády. Ten po mostě sloužícím k výměně špiónů a vězňů od roku 1962, kdy tu byl Američanům vydán pilot Francis Powers a Sovětům agent Rudolf Abel, přešel před půlhodinou opačným směrem než československý zvěd. „Chtěl jsem mu říct šalom, ale nevyšlo to,“ lituje Köcher.

Jeho život byl plný neuvěřitelných zvrátů. Před pouhými osmi dny byl Karel Köcher odsouzen k doživotnímu trestu v americkém vězení a nyní, po necelých dvě stě hodinách, kráčí se vztyčenou hlavou po boku své zářící manželky vstříc svobodě. Alespoň tedy očekává, že Československo, byť svázané normalizací, bude svobodnější než Metropolitan Correctional Center na jižním Manhattanu, kde trávil předchozí více než rok.

Köcher se za mřížemi ocitl jako odhalený „první krtek, který pronikl do CIA“, jak ho titulovaly americké noviny. Jeho zatčení bylo 27. listopadu 1984 hlavní zprávou zámořských televizních stanic. „Pro Čechoslováky je to hrdina,“ prohlásil právník Steven Westby, který později dojednával agentovo propuštění.

Jenže Köcher netušil, že v československých médiích o jeho činu, jenž ve světě špionáže dodnes nemá obdoby, nepadlo ani slovo. Soudruzi, kteří ho teď u mostu objímají a dávají mu karafiáty, si nejsou jisti, koho mají vlastně před sebou. Nehraje tady s námi někdo nějakou hru? Necháпали ani agentovu první otázku: „Kde je Honza? Jak to, že tady není Honza?“

Jediný špión východního bloku, který přelstil CIA i její detektory lži, se stal záporným hrdinou. Nevěřili mu ani doma. Köcherův příběh je natolik nejednoznačný a plný záhad, že jej dodnes – kromě dílčích článků – nezpracoval nikdo z historiků. „Proč se dnes ještě zajímáte o toho chlápka?“ zeptal se mě ve Washingtonu David Major, bývalý kádr FBI a poté šéf bezpečnosti Bílého domu, který v USA patří k lidem nejlépe obeznámeným s kauzou Malkasian, jak znělo Köcherovo krycí jméno v americké tajné službě. „Ano, byl to

jediný zahraniční agent vyslaný s cílem proniknout do CIA, kterému se to podařilo," připouští po chvíli Major. Pak se ale rozmluví o temném rozměru jeho úspěchu.

Jinak to viděl Vladimír Krjučkov. „Za Köchera bychom vyměnili ne tři, ale pět Ščaranských," prohlásil nedlouho před svou smrtí Krjučkov, v době „Malkasianovy" výměny šéf KGB.

Kontaktoval jsem Köcherova někdejšího řídicího důstojníka KGB Alexandra Sokolova, který žije na dače u Moskvy, aby mi prozradil víc. Jenže původně slibná komunikace se později zadržela. Proč?

Kdo byl Karel Köcher a proč se absolvent pražské matematicko-fyzikální fakulty a několika semestrů FAMU stal dodnes jediným zahraničním špiónem, kterému se podařilo vetřít se do americké tajné služby a rovnou do té nejmocnější, CIA? Jediným? Možná ještě nějakí takoví jsou, ale zatím o nich nevíme...

„Karlůša, ten chtěl bejt vždycky hlavně slavnej. Slavnej profesor, slavnej špión, prostě slavnej Köcher," říká o svém kamarádovi z dětství jeho pozdější kolega z Rádia Svobodná Evropa Petr Přibík.

Na tu věc se nebudete ptát

Zbigniew Brzeziński, zřejmě nejvlivnější poradce amerických prezidentů ve 20. století, navštívil v roce 1994 Prahu. Poslední červnový den měl schůzku s premiérem Václavem Klausem. V redakci *Mladé fronty Dnes*, kde jsem tehdy začínal s novinářinou, mě požádal kolega Jaroslav Kmenta, jestli bych se nepokusil udělat s Brzezińským krátký rozhovor.

Před Strakovou akademií čekala na Velkého Zbiga skupinka reportérů. Dával si na čas, asi si měli s Klausem co říct. Najednou se otevrou dveře a ostatní kolegové zabraní do hovoru si vůbec nevšimnou, že vychází mladistvě vyhlížející pětadesátník Brzeziński v doprovodu jednoho muže ochranky. Svižným krokem si to rázují přímo k místu, kde stojíme my. Vstoupíme jim do cesty. Jarda řekl: „Zeptej se

ho nejdřív na Köchera.“ Jeho zdroje mu prý říkaly, že Brzeziński o něm s Klausem určitě bude mluvit.

Nejsem si jist, jestli jsem pár hodin předtím to jméno vůbec znal. Ale v té chvíli jsem zhruba věděl, kdo Karel Köcher byl. A že s Klausem ještě docela nedávno pracoval v Prognostickém ústavu a lidé si je kvůli jejich podobě pletli. Že byl žákem Brzezińskiego na Kolumbijské univerzitě, poté pracoval v jeho institutu a že se proslýchá, že na doporučení Poláka s dlouhými prsty vzali Čecha Köchera do CIA. Zřejmě jeden z mála omylů v prozíravosti mocného rodáka z Varšavy. Ale docela pořádný.

„Pane Brzeziński, pamatujete si na Karla Köchera a jak na něj vzpomínáte?“ vyhrkl jsem.

„Koho? Připomeňte mi, o koho jde,“ podívá se na mě ostře řezaná Brzezińskiego tvář úkosem. Tak jsem to ve třech větách udělal.

„Ne. Nevzpomínám si.“ Doběhnou kolegové z jiných novin a ptají se na profesorův názor na vyjednávání o vstupu Česka do NATO. To hosta z Ameriky baví mnohem víc. Pak se Brzeziński ještě otočí ke mně a řekne: „Pamatuji si na ten případ, ale na něj ne.“ A mizí, překvapivě pěšky, směrem ke Klárovu, s bodyguardem v patách.

V redakci nás učili nepromarnit příležitost. Tak jdeme taky, a když na rohu ulice čeká před přechodem, ještě se ho zeptám: „A o čem jste tedy mluvili s premiérem Klausem?“

„OK. Ale už se mě nebudete ptát na tu záležitost,“ vymlíní si Brzeziński. A na chodníku nám dá krátké interview k programu Partnerství pro mír.

Pak jsem Köchera pustil na hodně dlouho z hlavy. Až zhruba před pěti lety mě napadlo udělat se špiónem, který pronikl do CIA, rozhovor pro časopis *Týden*. Téměř žádné s ním totiž nevycházely. „Proč s ním? Je to ten největší lump,“ divil se kolega.

Hlas tehdy šestasedmdesátiletého Karla Köchera zněl po telefonu mladě a energicky. Hned si ovšem začal stěžovat na „pomluvy“, které o něm novináři šíří. Nemám to brát osobně, ale o rozhovor nemá zájem. Zkusil jsem to znovu za půl

roku. „Svoje rozhodnutí ohledně rozhovoru do médií jsem nezměnil, ale jestli chcete, přijďte na kafe, můžeme dát řeč.“

Má na svědomí lidské životy. Tajné informace získával díky sexuálními orgiím. Před odchodem do zahraničí udával své známé. Tak vyzněla rešerše příspěvků v českých médiích a na internetu, které o něm vyšly. V Česku ho snad každý nenávidí. „Ať chcípne,“ řekl jedné kolegyni jistý historik, který s ní odmítl mluvit, když o Köcherovi chtěla napsat článek. Výběr z amerického tisku dopadl lépe: Přestože ho odsoudili na doživotí (ale za týden pustili), za oceánem ho uznávají jako jednoho z nejúspěšnějších špionů 20. století. Nebo nejdrzejších? Když ho po letech zatkla FBI, jeho přátelé v USA žasli: Jak tenhle výstřední chlapík, který se vždycky choval přesně opačně, než by se nenápadný agent měl chovat, mohl být komunistický špion? Pořád jim ale není jasné, jak to dokázal. A proč to všechno dělal.

Když se CIA a FBI na podzim 1984 společně rozhodly, že Köchera zadrží a nabídne mu budoucnost dvojitého agenta, přičemž se z něj zároveň pokusí dostat, jaké informace se mu podařilo propašovat za železnou oponu, připravovaly se na první rozhovor celé týdny. Zvažovaly každou větu. Znalý Köcherovo vysoké IQ a i nadměrné ego. A také sklony k cholerickým výbuchům, když je s něčím nespokojen. Měly k tomu tým psychologů.

Přiznám se, že jsem od prvního telefonátu Karlu Köcherovi myslel na něco většího než časopisecký rozhovor. Příběh nočního hlídače se znalostí čtyř jazyků a diplomem z matfyzu, který podepsal smlouvu s čertem a myslel si, že ho přechytí, mě fascinoval. Můžete ale přelstít ďábla, s kterým jste podepsali krvavý kontrakt? Jakou cenu je za to třeba zaplatit?

Dolní Břežany u Prahy, předposlední dům v tiché uličce, pak už jen pole. Vilka z osmdesátých let. Dveře otevírá hubený, ale šlachovitý chlapík s tenkým mechem na lebce a bílým knírkem. Na zahradu se u jeho nohou prosmýknou dvě mourované kočky. Zkoumavé, skenující, bystré hnědé oči. Zvláštěně špičaté, téměř upíří uši. Svižně se pohybuje, ale napadá na jednu nohu. I tři roky před osmdesátkou prý denně běhá

pět kilometrů. Teď tedy ne, pochroumal si koleno. Nepříliš útulná hala s krbem, černými koženými sedačkami a do stěny zabudovaným akváriem, které je ale prázdné. Pár obrazů, na stolku literární příloha deníku *Právo*.

Sedíme u lahve vína a bývalý špion se rozmluví. Hájí se, jako kdybych snad byl nějaký vyšetřovatel nebo soudce. Pak vypráví o neuvěřitelných peripetiích svého života. „Nechci ale, abyste to někde použil,“ podívá se na mě. K technice špionáže, mrtvým schránkám nebo k tomu, jak to vypadalo v oddělení CIA, kde pracoval, jsme se ale ani po čtyřech hodinách nedostali.

Asi za měsíc přijdu znovu. Začínám se ptát. Že jsem si z Archivu bezpečnostních složek vytáhl jeho nedávno odtajněný svazek čítající několik tisíc stránek, si zatím raději nechávám pro sebe. Ukazuje se totiž, že některé věci se možná udály jinak, než říká.

Jeho žena Hana se během našich dalších četných setkání v domě objevila jen jednou. Prohodili jsme pár zdvořilostních vět, a zmizela. Přesvědčit ji, aby mluvila, se mi nikdy nepodařilo. Stejně tak nepochodili operativci CIA, FBI a newyorský soud.

Při další schůzce ze mě vypadne, že jsem se setkal s prvním člověkem z řady několika desítek pamětníků „případu Köcher“, které chci oslovit. „Takže píšete knížku?“ zeptá se špion na penzi.

Hana, the game is over

Hana Köcherová opustila svou kancelář v sedmém patře Diamond Club Building na 47. ulici o hodinu později než její manžel. Mířila na schůzku se zákazníkem, kterému měla ukázat diamanty, o něž projevil zájem. Před vchodem k ní přistoupili dva mladí muži v oblecích a jeden pronesl: „Hana, the game is over.“ Představení skončilo.

Když mladíci viděli, že Češka na ně nechápavě vytřeštila oči, vytáhli odznaky FBI a řekli, že se jí chtějí zeptat na pár

věcí a měla by jít s nimi. „Nebyla jsem příliš znepokojená. Myslela jsem si, že se mnou chtějí mluvit o něčem týkajícím se diamantového obchodu, jsou tam každou chvíli bankroty, přepady a někdy i vražda,“ vyprávěla Hana později lidem z rozvědky.

Dohodla se tedy s agenty FBI, že odnese diamanty nahoru do kanceláře. „Měly hodnotu asi sto tisíc dolarů, a kdybych k zákazníkovi bez vysvětlení nedošla, šéf by si myslel, že mě přepadli,“ řekla Köcherová.

Když poté v autě FBI dorazila k hotelu Barbizon Plaza a u vchodu a na chodbách viděla další agenty se sluchátky v uších, bylo jí jasné, že o diamanty nejspíš nepůjde.

„Proč jsem tady?“ zeptala se, když ji dovedli do pokoje, kde nebyla žádná postel a který byl zařízen jako konferenční místnost. Proti křeslům a gauči mířila neobvykle velká obrazovka televize. „V té chvíli mě napadlo, že je to celé filmováno,“ vyprávěla Hana. FBI pochopitelně pořizovala video i audiozáznamy celé akce.

„Hano, my víme, že jste česká špiónka. Měla byste se přiznat,“ pronesl agent, který se představil jako Ralph. Hana se dala do nuceného smíchu. „To jste si mě s někým spletli.“

Druhý agent, který si říkal Dick, vytáhl z hromady listin připravených na stole zvětšenou fotografii. Byli na ní nějakí lidé v letním oblečení stojící před Lincolnovým střediskem. Nic víc. Hanu trochu uklidnilo, že na fotce není ani ona, ani nikdo, koho by znala - nikdo z mužů, jimž předávala zprávy. „Máte nějaké špatné informace,“ trvala na svém.

„Nás už to ale nebaví, Hano,“ zvýšil hlas Ralph. „Jisté víte, že nás nejvíc zajímá doba, kdy váš manžel pracoval pro CIA a vy jste předávala tajné informace. Na to si určitě pamatujete, ne?“

V té chvíli Hana požádala o právníka. Agenti tvrdili, že žádný advokát není potřeba. „Karel je v tomhle hotelu taky. Pochopil situaci a rozhodl se s námi spolupracovat,“ podíval se Ralph Haně do očí a dodal, že když ona bude také souhlasit, čeká oba skvělá budoucnost.

Svatba v den atentátu na Kennedyho

Hanu někdo přivedl na večírek, který Karel Köcher v létě roku 1963 pořádal ve skladišti, kde pracoval jako noční hlídač. Nenuceně se chovající malá dívka s obrovskýmá šedomodrýmá očima ho hned zaujala. Není divu, byla opravdu hezká a nepůsobila nepřístupně, nýbrž přátelsky. Bylo jí devatenáct, o deset let méně než jemu. Společenská, průbojná, až neomaleně přímá, napsal o ní později vnitřácký psycholog. Právě když Karel s novou hvězdou večírku trávil už pěkných pár minut v zaujatém rozhovoru, vstoupila Milica, která s Karlem přednedávnem začala po pauze opět chodit. Karel si ale s Hanou ani po jejím příchodu nepřestával povídat. Působili vedle sebe dost důvěrně, jako by se už znali, a Milica k němu po chvíli přistoupila, beze slova mu svou drobnou dlaní vlepila facku a rozbřečela se.

„Věděla v té chvíli mnohem víc než já,“ říká Köcher. Hana vzápětí odešla, náhlé dusno jí bylo pochopitelně nepříjemné.

Sama nedávno prožila nešťastnou lásku, zamilovala se do egyptského inženýra, který přijel s delegací z jejich země do malešického podniku, v němž pracovala. Arab, jenž do Prahy přijížděl opakovaně, dokonce zjišťoval na egyptské ambasádě, jestli bude moci uzavřít sňatek s cizinkou. Když se Hanini rodiče o románku dozvěděli, padlo i pár facek. Pardamcovi se pokoušeli na dceru uvalit domácí vězení a zadržovali jí dopisy. Své přítelkyni, která byla zároveň práškačkou StB, se mladá překladatelka z ruštiny Hana svěřila, že před Egyptanem, s nímž ale prý „nic neměla“, jejím životem prošuměly jen povrchní známosti s několika vysokoškoláky. Kvůli tomu, že nemá zážitky, o nichž by mohla kamarádkám vyprávět, se prý stydí.

Haně na Karlovi imponovala výřečnost, rozhled, to, že je absolventem fyziky a studoval i FAMU, že znal lidi z „kultury“, s kterými ji později seznámil. A taky že se, ačkoli byl jen nočním hlídačem, byt' dočasně, jak zdůrazňoval, uměl dobře oblékat. Švihácké svršky si prý pořídil v době, kdy se mu dařilo lépe, nyní měl poněkud hluboko do kapsy. „Plat jsem

měl šest set korun, tak jsem Haničku nemohl nikam moc zvát, maximálně na kafe. Chodili jsme spíš ven, do parků... A jednou v Divoké Šárce jsem ji požádal o ruku.“ Bylo to asi jen měsíc po večírku ve skladišti. Tehdy jí také přiznal, že spolupracuje s StB, má krycí jméno Pedro a chystá se na výjezd do zahraničí.

Po tříměsíční známosti se na Staroměstské radnici vzali. Pro Karlovy kamarády to velké překvapení nebylo. Hana byla po mnoha stránkách jistě nejatraktivnější žena, s níž si začal. Navíc odvážná, toužící po velkém světě a velkých zážitcích podobně jako on. „Už jsem měl těch přelétavých vztahů dost, chtěl jsem se - alespoň v tomhle - konečně usadit,“ říká dnes Köcher. Divily se spíš některé ženy z Hanina okolí. Podle již zmíněné udavačky StB byla pro Hanu hlavním důvodem svatby snaha stát se nezávislou na rodičích, kteří jí znepríjemňovali život, a Karla prý ani „neměla ráda“.

Později se spekovalo o tom, že známost a svatbu, která se shodou okolností konala v den atentátu na Johna Kennedého, 22. listopadu 1963, zinscenovala sama StB, aby získala ideální špiónský pár. Köcher něco takového odmítá a obsah dostupných dokumentů vyvrací.

Nicméně týden před svatbou podepsal náčelník 1. odboru rozvědky kapitán Miroslav Čech alias Čada důležitý dokument. „Souhlasíme s přípravou perspektivního vyslání agenta Pedra do USA... Cíl vyslání spatřujeme v jeho dlouhodobém pobytu v USA, kde by se usadil a vytvořil si zde nový domov a předpoklady pro proniknutí do některého objektu našeho zájmu.“ Köchera měl nadále jako dosud řídit podplukovník Miloslav Gvozdek z kontrarozvědky, rozvědka se ho ujme až ve fázi, kdy budou okolnosti jeho vysazení jasnější. Uvažovalo se o tom, že tajného agenta vypustí do zahraničí pod smyšlenou legendou už v druhém pololetí následujícího roku, tedy v roce 1964. Tohle usnesení znamenalo raketový posun v kariéře nočního vrátného, který byl spolupracovníkem StB teprve jedenáct měsíců.

Skaut a dvojitý agent

Prvního špiona v životě Karel Köcher potkal při své první cestě do ciziny.

Bylo mu necelých dvanáct, když v červenci 1946 coby žák anglického gymnázia ve Vladislavově ulici nasedl plný očekávání do vlaku směr Velká Británie. S několika dalšími skauty z Čech byl totiž vybrán na dvoutýdenní mezinárodní jamboree ve Skotsku. Po jeho skončení strávil ještě další měsíc v místní rodině na předměstí Glasgowu. V tomhle městě bylo hodně československých emigrantů, scházeli se ve spolkovém domě The Czechoslovak Scottish House a někteří si vzali patronát nad malými skautiky. Karel měl štěstí, protože se ho ujala mladá, krásná a příjemná žena jménem Marie Plačková. Její přítel, český letec, zahynul za války. Skauta Karla brala do kina nebo do místního zábavního parku.

„To má matka nikdy neudělala. Poprvé jsem byl vystaven mateřský a laskavý ženský, navíc velmi hezký,“ vypravuje Köcher.

Na fotografii z té doby stojí hoch se šťastným úsměvem v poněkud oplácané tváři (prý důsledek častého pití mléka z poválečné potravinové pomoci UNRRA) ve skautském kroji komicky doplněném kostkovaným kiltem. Vedle tmavovlásky v kloboučku. Jednoho dne se Marie permanentně nadšeného hochu zeptala: „A byls někdy u moře?“ Karel zavrtěl hlavou.

Na výlet ke skotskému pobřeží jeli v autě značky Minor ve třech. Řídil rotterdamský rodák s britským pasem Bill Hooper, Mariin milenec. Když se procházeli po pláži, Karel se chlapíka, který byl spíše skoupý na slovo, odvážil zeptat, co dělá. Odpověděl, že obchod. Vstoupila do toho Marie: „Bill byl špion. Moc důležitý. Riskoval život.“

„Já se na něj otočil a zeptal se: Opravdu? A on mě popadl, přehodil chvatem přes sebe, až jsem žuchl jak žok do písku, a zasmál se: No jasně,“ vypráví Köcher.

Köcher říká, že kdyby knihu o svém životě psal sám, což měl kdysi v plánu, ale rozmyslel si to, protože by mu prý „nikdo nevěřil“, začal by ji právě tady. Ten záhadný muž, pracující pro britskou rozvědku, mu imponoval a v té chvíli

mu prý už neměl tolik za zlé, že je pro tu voňavou Marii očividně důležitější než on.

V knize *The Second Oldest Profession* (Druhá nejstarší profese), kterou vydal britský specialista na tajné služby Phillip Knightley o čtyřicet let později, je Hooper líčen jako prohnáný dvojitý agent, který za okupace Nizozemska těžil ze spolupráce s německým Abwehrem, jiné zdroje uvádějí i sovětskou NKVD. Podle Knightleyho Bill Hooper, zaměstnanec britského konzulátu v Haagu, například vydíral svého kolegu, který vydával víza holandským Židům a zároveň část peněz za víza zpronevěřoval. Diplomát kvůli tlaku spáchal sebevraždu. V posledních letech se ale začaly objevovat informace, že zpráva o Hooperově selhání a výpovědi z konzulátu byly důmyslnou krycí kamufláží MI6, pro niž jedinou špion ve skutečnosti celý život věrně pracoval a v padesátých letech ještě působil například v Africe. Obsáhlou studii zabývající se touto verzí vydala asociace nizozemských expertů na špionáž Netherlands Intelligence Studies Association (NISA).

Dvojití či trojití agenti mohou těžko počítat s vděkem. „S tímhle člověkem jsem se v jedenácti seznámil, abych jeho příběh pochopil v padesáti,“ poznamenává dnes Köcher. „Kdyby dělal špinavosti, z nichž ho obvinil Knightley klasikou dezinformací historika špionáže, který píše od stolu, jak by ho mohla MI6 po válce nechat běhat po Glasgowě a dělat obchody?“ zlobí se.

Tehdy na skotské pláži o zákrutech Hooperova příběhu samozřejmě nevěděl zhola nic. Přečetl si o nich až v době, kdy byl sám vyzrazen jako agent československé rozvědky v New Yorku, ale zároveň se spekovalo, že to hrál na více stran.

Domů ze Skotska se tehdy vůbec netěšil. Na gymnáziu se měl řešit jeho předprázdninový průšvih, hrozilo mu přeřazení na jinou školu a měl pocít, že vlastní rodiče si říkají: Dobře mu tak.

Pozdější Köcherův blízký přítel, příslušník kontrarozvědky Jan Liška, který stál na začátku jeho špionské kariéry a emigroval v roce 1968 do Švédska, napsal do jeho posudku: „Karlovo dětství bylo zřejmě velmi osamělé.“